

Artemenko I.E.

Candidate of pedagogical sciences, Associate professor
Dragomanov National Pedagogical University (Ukraine, Kyiv)

SOCIAL WORKERS MANAGING TRAINING FOR SOCIAL ENTREPRENEURSHIP

Артеменко І.Е.

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедра теорії та технології соціальної роботи
НПУ імені М.П. Драгоманова (Україна, м. Київ)

ПІДГОТОВКА МЕНЕДЖЕРІВ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ДО СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

The problem of training manager in social work for social entrepreneurship is presented. The author reveals the contents of the social entrepreneurship and stresses on need in training social manager in social work as knowledge, skills and personal qualities. Curriculum of social entrepreneurship school for the 2015/2016 academic year is given.

Keywords: *social entrepreneurship, social workers managing training.*

У статті розглядається проблема підготовки менеджера соціальної роботи до соціального підприємництва. Автор розкриває зміст соціального підприємництва. Проведений аналіз дозволив виокремити необхідні для соціального підприємництва менеджеру соціальної роботи знання, уміння і особистісні якості. У статті також наведено план-сітку роботи школи соціального підприємництва на 2015–2016 рр.

Ключові слова: *соціальне підприємництво, професійна підготовка, менеджери соціальної роботи.*

В умовах глобальної кризи українського суспільства, коли економіка країни опинилась на межі дефолту і в країні йде неоголошена війна, соціальні проблеми ще більше загострились: безробіття, бідність, самотність людей похилого вік. Але не дивлячись на загострення соціальних проблем, ми спостерігаємо скорочення фінансування державою соціальної сфери. Так у 2016 р. уряд зрізав державні витрати більш ніж на 26 млрд. грн. Більше половини з них припадає на соціальну сферу – 16 млрд. грн. На жаль, таке скорочення є необхідністю сьогодення. Саме за таких умов особливої значущості набуває соціальне підприємництво. За допомогою якого соціальна сфера зможе акумулювати фінансові ресурси для вирішення соціальних проблем. За таких умов особливого значення набуває підготовка менеджерів соціальної роботи до соціального підприємництва.

Мета статті полягає в аналізі проблеми професійної підготовки менеджерів соціальної роботи до соціального підприємництва.

Аналіз науково-педагогічних джерел з проблем теорії і технологій менеджменту соціальної роботи (В. Андрущенко, В. Бех, М. Головатий, Г. Дмитренко, І. Зверєва, А. Капська, О. Карпенко, Є. Комаров, Г. Лактіонова, М. Лукашевич, І. Мигович, М. Михальченко та ін.) підтверджує актуальність обраної теми дослідження і дозволяє констатувати, що серед науковців є спільне розуміння сутності та змісту менеджменту соціальної роботи, технологій навчання.

Звернення до сучасних соціально-педагогічних досліджень показало, що проблема підготовки майбутніх менеджерів соціальної роботи до соціального підприємництва недостатньо відображена в науковій літературі й ще не була об'єктом науково-педагогічних пошуків.

Враховуючи різноманіття проблем і широкий контингент потенційних клієнтів, яким зобов'язані допомагати соціальні працівники, професійна підготовка менеджерів соціальної сфери має носити багатoproфільний характер і в її основі мають лежати кваліфікаційні вимоги, що поєднують у собі готовність не тільки надавати допомогу різним категоріям клієнтів а й шукати і знаходити нові джерела фінансування і вміти акумулювати фінансові і матеріальні засоби на соціальні потреби.

Отже, проаналізуємо зміст підготовки менеджерів до соціального підприємництва.

План-сітка роботи школи соціального підприємництва 2016-2017 рр.

Дата зустрічі	Форми і методи	Тема	Мета
17.11.16	Лекція – диспут	Соціальне підприємництво. Необхідність сьогодення	Розкрити необхідність самостійного пошуку засобів для клієнтів та сформуванню уявлення про поняття соціального підприємництва
24.11.16	Круглий стіл	Основні форми збору фінансових і матеріальних засобів	Сформувати в учасників школи знання про основні шляхи отримання матеріальних засобів на благодійність
08.12.16	Семінар	Специфіка та особливості збору коштів на діяльність благодійної організації через скриньки-скарбнички	Розкрити алгоритм та юридичні аспекти процесу збору коштів через скриньки-скарбнички
15.12.16	Семінар	Особливості організації збору грошових засобів на вулицях, під час святкувань і співів	Розкрити алгоритм та юридичні аспекти процесу збору грошових засобів на вулицях, під час святкувань і співів
22.12.16	Круглий стіл	Корпоративне волонтерство як інструмент соціального підприємництва	Сформувати в учасників школи уявлення про поняття корпоративне волонтерство його основні механізми і напрацювати шляхи залучення до благодійності бізнес структур
12.01.17	Семінар – практикум	Особливості організації і проведення благодійних ярмарок	Розкрити алгоритм та юридичні аспекти організації і проведення благодійних ярмарок. Сформувати у слухачів школи навички щодо організації благодійних ярмарок.
19.01.17	Практикум-семінар	Організація благодійних інтернет – аукціонів	Розкрити алгоритм та юридичні аспекти організації і проведення благодійних ярмарок. Сформувати у слухачів школи навички щодо організації благодійних інтернет-аукціонів.
23.03.17	Семінар	Гранти та шляхи їх отримання	Сформувати у слухачів школи первинні навички щодо написання та просування соціальних проєктів
06.04.17	Тренінг	Тайм менеджмент у роботі волонтерів та менеджерів соціальної роботи	Сформувати у слухачів школи навички організовувати свій робочий час і простір
20.04.17	Круглий стіл – Інтерв'язія	Організація ярмарку-продажу писанок і кукол-мотанок напередодні Великодня	Аналіз труднощів і помилок

Соціальне підприємництво – підприємницька діяльність, націлена на пом'якшення або вирішення соціальних проблем, що характеризується наступними основними ознаками: 1) соціальний вплив (англ. Social impact) – цільова спрямованість на рішення або пом'якшення існуючих соціальних проблем, стійкі позитивні вимірні соціальні результати; 2) самоокупність і фінансова стійкість – здатність соціального підприємства вирішувати соціальні проблеми за рахунок доходів, одержуваних від власної діяльності; 3) підприємницький підхід – здатність соціального підприємця знаходити можливості

акумулювати ресурси, розробляти нові рішення, які надають довгострокове позитивний вплив на суспільство в цілому.

Тож, при підготовці менеджера соціальної роботи до соціального підприємництва необхідно сформувати у нього знання з теоретичних основ маркетингу соціальних послуг, менеджменту соціальної роботи, фінансового менеджменту соціальної роботи. Розвинути навички комплексного дослідження ринку соціальних послуг і розробці та впровадженню стратегій маркетингу у практику соціальної роботи, пошуку джерел фінансування та презентації своїх ідей, акумулювання фінансових та матеріальних ресурсів, ефективного планування і розподілу всіх наявних ресурсів, контроль за цільовим використанням зібраних ресурсів.

Частково така підготовка здійснюється в межах дисциплін: «Менеджмент соціальної роботи», «Основи менеджменту соціальної сфери», «Маркетинг соціальних послуг», але для формування цілісного образу соціального підприємця нами була організована школа соціального підприємця. В межах школи у майбутніх соціальних працівників мають сформуватись навички необхідні для соціального підприємства. У плані роботи школи відображено основні теми і змістовне навантаження зустрічей

Література:

1. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації: Навч. метод. комплекс / Авт.-упор. : О.В.Безпалько [та ін.]. – К. : Фенікс, 2007. – 528 с.
2. Капська А.Й. Соціальна робота : навч. посібник. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 328 с.
3. Капська А.Й. Соціально-педагогічна діяльність як умова соціалізації особистості / А.Й.Капська // Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю: навч.-метод. посіб. – К. : УДЦССМ, 2001. – 220 с.
4. Капська А.Й. Технології соціально- педагогічної роботи / Капська А.Й. – К., 2000. – 372 с.
5. Карпенко О.Г. Вступ до спеціальності «Соціальна робота»: [навчально-методичний посібник] / О.Г.Карпенко. – К. : «Слово», 2011. – 248 с.
6. Карпенко О.Г. Соціальний працівник: деякі аспекти професійної підготовки / О.Г.Карпенко. – К. : Держ.ін-т розвитку сім'ї та молоді, 2007. – 144 с.
7. Комарова Н.М. Методичні рекомендації для соціальних працівників, державних службовців щодо розвитку сімейних форм виховання / Н.М.Комарова, І.В.Пеша. – К. : Державний інститут проблем сім'ї та молоді, 2006. – 92 с.
8. Комунікативна професійна компетентність як умова взаємодії соціального працівника з клієнтом / [А.Й. Капська., Л.В.Волинська, О.Г.Карпенко, В.С.Филипчук] ; за ред.А.Й. Капської. – К. : ДЦСМ, 2003. – 87 с.
9. Петько Л.В. Підготовка нового педагога-економіста – виклик сучасній педагогічній університетській освіті (на прикладі створення нових навчальних програм з іноземної мови за фахом зі спеціальності 6.030601 «Менеджмент (управління персоналом)» / Л.В.Петько // Вісник Інституту розвитку дитини. Вип. 27. Серія: Філософія, педагогіка, психологія: зб. наук. праць. – К. : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2013. – С. 95–101. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7832>
10. Петько С.М. Глобалізація як основа світових інтеграційних процесів / С.М.Петько // Экономика. Финансы. Право: інформаційно-аналітичний журнал ; засн. Аудиторська фірма «Аналітик», Академія муніципального управління ; гол.ред. В.К.Присяжнюк. – К., 2013. – № 11/1. – С. 22–24.
11. Петько С.М. Теорія посередництва на світовому ринку фінансових послуг / С.М.Петько // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – Вип. 8. – Частина 7. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2014. – С. 33–37.
12. Петько Л.В. Иноязычное обучение будущих менеджеров образовательной сферы в условиях университетской подготовки // Инновации в образовании : научно- методический журнал / учред. Современная гуманитарная академия ; гл. ред. И.В.Сыромятников. – М. : Современная гуманитарная академия, 2013. – № 12. – С. 36–45. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7868>
13. Кузьмінський В.О. Управління неприбутковою організацією / В.О.Кузьмінський. – К.: Логос, 2006. – 170 с.
14. Вольнова Л.М. Соціальна психологія: формування компетентності майбутнього фахівця : навч. посібник для студ. спец. «Соціальна робота» / Л.М.Вольнова. – К. : Вид-во НПУ ім. МП Драгоманова, 2011.

